

Терещенко Л. О.,
старший викладач кафедри правознавства
Кіровоградського інституту розвитку людини
Відкритого міжнародного університету розвитку людини «Україна»

МЕХАНІЗМ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ДЕЯКИХ ОБ'ЄКТІВ ПРАВОВІДНОСИН ТА ЙОГО ДЕТЕРМІНАНТИ НЕДІЄВОСТІ: ЗАГАЛЬНОТЕОРЕТИЧНИЙ ТА ФІЛОСОФСЬКИЙ АСПЕКТИ

THE MECHANISM OF LEGAL REGULATION OF SOME OBJECTS OF LEGAL RELATIONS AND ITS DETERMINANTS OF INEFFECTIVENESS: GENERAL THEORETICAL AND PHILOSOPHICAL ASPECTS

Наукова стаття присвячена загальнотеоретичному та філософському аналізу механізму правового регулювання щодо деяких об'єктів суспільних відносин та його детермінантів недієвості.

Механізм правового регулювання в умовах суспільної переоцінки цінностей та зміні ідеологічної платформи прав не може залишатися у стані перманентних вибіркових змін. Судова та правоохранна практика демонструє, які саме об'єкти потребують додаткової уваги, а які втратили те значення, що вони мали під час формування механізмів впливу на них.

Розуміння сутності механізму правового регулювання необхідно нині зіставляти зі знаннями про сутність та природу об'єктів правовідносин, які не піддаються врегулюванню. Стрімкий розвиток суспільства, науково-технічний прогрес, процеси глобалізації, міжнародний тероризм, тривалі військові операції – все це демонструє застарілість та недієвість механізмів правового регулювання стосовно цих явищ або ж тих, що супроводжують їх або спричинені ними.

Переосмислення механізму правового регулювання має починатися з оцінки його ефективності. Адже, як свідчить юридична практика (наприклад правоохранних та судових органів), право перестає бути засобом урівноваження можливостей людини в умовах глобальної економічної, політичної та культурної нерівності. Тому логічним має стати грунтовний доктринальний перегляд об'єктів, що мають регулюватися саме засобами правового впливу. Реформування механізму правового регулювання має бути здійснено, насамперед, із позиції зміни пріоритетів їх об'єктів. Переосмисленню як об'єкт правового регулювання підлягають: економічні відносини (розвиток ринкових відносин, урівноваження форм власності; політичні відносини (забезпечення міжетнічної, національної, релігійної, політичної злагоди); управлінські відносини (підвищення економічності та ефективності державного механізму); соціально-культурні відносини (інститут шлюбу, мовні відносини тощо).

Ключові слова: механізм правового регулювання, детермінанти недієвості, правове регулювання, правові відносини, об'єкти правових відносин.

Научная статья посвящена общетеоретическому и философскому анализу механизма правового регулирования в отношении некоторых объектов общественных отношений и его детерминант недейственности.

Механизм правового регулирования в условиях общественной переоценки ценностей и изменения идеологической платформы прав не может оставаться в состоянии перманентных выборочных изменений. Судебная и правоохранительная практика показывают, какие именно объекты требуют дополнительного внимания, а какие потеряли то значение, которое они имели при формировании механизмов воздействия на них.

Понимание сущности механизма правового регулирования необходимо сегодня сопоставлять со знаниями о сущности и природе объектов правоотношений, которые не поддаются урегулированию. Стремительное развитие общества, научно-технический прогресс, процессы глобализации, международный тероризм, длительные военные операции – все это демонстрирует устарение и неэффективность механизмов правового регулирования в отношении этих явлений или тех, которые их сопровождают или вызваны ими.

Переосмысление механизма правового регулирования должно начинаться с оценки его эффективности. Ведь, как показывает юридическая практика (например, правоохранительных и судебных органов), право перестает быть средством уравновешивания возможностей человека в условиях глобального экономического, политического и культурного неравенства. Поэтому логичным является основательный доктринальный просмотр объектов, которые должны регулироваться именно средствами правового воздействия. Реформирование механизма правового регулирования должно быть осуществлено, в первую очередь, с точки зрения изменения приоритетов их объектов. Переосмыслению как объект правового регулирования подлежат: экономические отношения (развитие рыночных отношений, уравновешивания форм собственности политические отношения (обеспечение межэтнического, национального, религиозного, политического согласия); управленические отношения (повышение экономичности и эффективности государственного механизма); социально-культурные отношения (институт брака, языковые отношения и т.д.).

Ключевые слова: механизм правового регулирования, детерминанты недейственности, правовое регулирование, правовые отношения, объекты правовых отношений.

The scientific article is devoted to general theoretical and philosophical analysis of the mechanism of legal regulation concerning some objects of social relations and its determinants of ineffectiveness. The search for the reasons for the decrease of efficiency, non-efficiency and loss of value orientations of the mechanism of legal regulation is carried out through the prism of legal axiology, anthropology, ontology, concepts of legal nihilism, legal culture, concepts and levels of legal thinking and teleologicality of state legal influence.

The mechanism of legal regulation in conditions of reappraisal and change of the ideological platform of rights cannot remain in a state of permanent sample changes. Judicial and law enforcement practice shows which objects need more attention and which have

Стрімкий розвиток суспільства, науково-технічний прогрес, процеси глобалізації, міжнародний тероризм, тривалі військові операції – все це демонструє застарілість та недієвість механізмів правового регулювання стосовно цих явищ або ж тих, що супроводжують їх або спричинені ними.

Правове регулювання суспільних відносин у сучасних умовах втрати національної ідентичності права та деструкції ціннісних орієнтирів має здійснюватися на основі вкрай необхідного перегляду об'єктів механізму правового регулювання. Переосмислення механізму правового регулювання має почнатися з оцінки ефективності механізму правового регулювання. Адже, як свідчить юридична практика (наприклад правоохоронних та судових органів), право перестає бути засобом

урівноваження можливостей людини в умовах глобальної економічної, політичної та культурної нерівності. Тому логічним є грунтovий доктринальний перегляд об'єктів, що мають регулюватися саме засобами правового впливу. Реформування механізму правового регулювання має бути здійснено, у першу чергу, з позиції зміни пріоритетів їх об'єктів. Переосмисленню як об'єкт правового регулювання підлягають: економічні відносини (розвиток ринкових відносин, урівноваження форм власності; політичні відносини (забезпечення міжетнічної, національної, релігійної, політичної злагоди); управлінські відносини (підвищення економічності та ефективності державного механізму); соціально-культурні відносини (інститут шлюбу, мовні відносини тощо).

ЛІТЕРАТУРА:

1. Головистикова А.Н., Дмитриев Ю.А. Проблемы теории государства и права: Учебник. Москва, 2005. 649 с.
2. Подковенко Т.О. Філософія права у системі юридичної освіти. Часопис Київського університету права. 2010. № 3. С. 26–31.
3. Богініч Л.О. Генеза права як права сили. Держава і право: Юридичні і політичні науки: збірник наукових праць. 2009. № 46. С. 14–18.
4. Тарахонич Т.І. Загальнотеоретичні засади дії права в аспекті його співвідношення з суміжними правовими категоріями. Держава і право: Юридичні і політичні науки : збірник наукових праць. 2009. № 46. С. 3–8.
5. Коссе Д.Д. Правовий режим та механізм правового регулювання: ознаки та співвідношення. Держава і право: Юридичні і політичні науки: збірник наукових праць. 2009. № 44. С. 25–31.
6. Тарахонич Т.І. Методологічні аспекти дослідження правового регулювання Держава і право: Юридичні і політичні науки: збірник наукових праць. 2009. № 45. С. 20–26.
7. Тарахонич Т.І. Ефективність правового регулювання (питання теорії) Часопис Київського університету права. 2010. № 2. С. 11–13.
8. Карась А.Г. Роль релігійних цінностей у процесі формування права. Часопис Київського університету права. 2010. № 4. С. 58–61.
9. Дручек О.В. Правовий нігілізм сучасної молоді: причини та форми прояву. Держава і право: Юридичні і політичні науки: збірник наукових праць. 2009. № 46. С. 18–25.
10. Гольцова О.Є. Соціальна цінність права в контексті меж сучасного правового регулювання. Часопис Київського університету права. 2009. № 3. С. 51–54.
11. Іванов В. Правове регулювання інтернет. Деякі аспекти. URL: [http://www.khpg.org/index.php?id=1039006699>](http://www.khpg.org/index.php?id=1039006699).